ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

6. aprill 2006 *

Kohtuasjas T-17/03,

Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH, asukoht Gotha (Saksamaa), esindaja: advokaat M. Matzat,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: V. Kreuschitz ja V. Di Bucci, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 30. oktoobri 2002. aasta otsus 2003/194/EÜ Saksamaa poolt Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH-le antud riigiabi kohta (EÜT 2003, L 77, lk 41),

* Kohtumenetluse keel: saksa.

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
(neljas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja esimees H. Legal, kohtunikud P. Lindh, P. Mengozzi, I. Wiszniewska-Białecka ja V. Vadapalas,

kohtusekretär: ametnik K. Andová,

arvestades kirjalikus menetluses ja 12. jaanuari 2006. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1 EÜ artikkel 87 sätestab:

„1. Kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

[...]

3. Ühisturuga kokkusobivaks võib pidada:

[...]

c) abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega;

[...]"

2 EÜ artikkel 88 sätestab:

„[...]

2. Kui komisjon leiab pärast asjassepuutuvatelt isikutelt selgituste küsimist, et riigi poolt või riigi ressurssidest antav abi ei sobi ühisturuga kokku artikli 87 järgi või et sellist abi kasutatakse valel eesmärgil, siis otsustab komisjon, et asjassepuutuv riik peab säärase abi lõpetama või muutma seda komisjoni määratud tähtaja jooksul.

[...]"

3 Ühenduse suuniste raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta käesolevas asjas kohaldatavas versioonis (EÜT 1994, C 368, lk 12, edaspidi „suunised") punkt 2.4 sätestab:

„Asutamislepingu artikli [87] lõigetes 2 ja 3 sätestatakse, millal artikli [87] lõike 1 kohaldamisalasse kuuluva abi suhtes võib teha erandi.

[...]

Komisjoni arvates võib päästmis- ja ümberkorraldamisabi edendada majandustegevuse arengut, kahjustamata kaubandust määral, mis on vastuolus ühenduse huvidega, kui täidetakse punktis 3 kehtestatud tingimusi, ja seega kiidab komisjon sellise abi nendel tingimustel heaks [...]"

[Siin ja edaspidi on osundatud suuniseid tsiteeritud mitteametlikus tõlkes]

4 Suuniste punkt 3.2.2 sätestab:

„Kui abistatavaid piirkondi ning väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid käsitlevatest ülal viidatud erisätetest ei tulene teisiti, peab selleks, et komisjon saaks abi heaks kiita, ümberkorralduskava vastama järgmistele üldtingimustele:

[...]

C. Ümberkorraldamise kulude ja tuludega proportsionaalne abi

Abi suurus ja intensiivsus peavad olema piiratud ümberkorraldamiseks rangelt vajaliku miinimumiga ja seotud ühenduse vaatepunktist oodatud tuluga. Neil põhjustel peavad abisaajad omavahenditest või turutingimustes saadud välise rahastamise abil reeglina oluliselt kaasa aitama ümberkorralduskavale. Konkurentsimoonutuste piiramiseks tuleb vältida seda, et abi antaks vormis, mille tagajärjel on äriühingul üleliigseid rahalisi ressursse, mida ta saaks kasutada agressiivseks turgu moonutavaks tegevuseks, millel puudub seos ümberkorraldamisega. Abi ei tohi kasutada ka uute ümberkorraldamiseks mittevajalike investeeringute finantseerimiseks. Rahaliseks ümberkorraldamiseks mõeldud abi ei tohi liigselt vähendada äriühingu finantskulusid.

[...]"

Vaidluse taust

5 1994. aastal võõrandati endine riigiettevõte Gothaer Fahrzeugwerke GmbH (edaspidi „GFW") koos kaheksa teise Ida-Saksamaa äriühinguga Lintra Beteiligungholding GmbH poolt juhitavale kontsernile eesmärgiga see erastada. Kuna erastamine 1996. aastal ebaõnnestus, võttis GFW juhtimise üle riigiasutus Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben, et valmistada ette selle uut müümist.

6 Olles veendunud, et GFW müümine ei ole võimalik, otsustas nimetatud asutus võõrandada selle äriühingu vara. See toiming teostati pärast menetlust, mille käiku on kirjeldatud alljärgnevates punktides 7–9.

7 3. septembri 1997. aasta lepinguga omandas GFW äriühingu Widahvogel Vermögensverwaltungi (edaspidi „Widahvogel"), mille juhataja oli Josef Koch, kõik osad hinnaga 54 000 Saksa marka (DEM).

8 10. septembri 1997. aasta lepinguga läksid GFW üksusega „autoehitus" seotud varad ja tellimused üle Widahvogelile. Samal kuupäeval sõlmitud teise lepinguga võõrandati GFW kõik osad Weißstorch GmbH-le (30% aktsiatest), millest sai seejärel Josef Koch GmbH, ja Schmitz-Anhänger Einkaufs- und Beteiligungs Gesellschaft GmbH & Co. KG-le (70% aktsiatest), mida omas Schmitz Cargobull AG. Investeerijad tasusid aktsiate eest hinna 1 Saksa mark. Peale selle nimetati J. Koch Widahvogeli, mille ärinimeks sai Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH (edaspidi „Schmitz-Gotha" või „hageja"), ainuisikuliseks juhatajaks.

9 9. oktoobril 1997 omandas hageja ligikaudu 3 700 000 Saksa marga suuruse summa eest ühe oma seadmevalmistaja Trailer System Engineeringu (edaspidi „TSE") kapitali, mis on äriühing, mille asutas ja mida juhtis selle enamusaktsionär J. Koch.

10 18. mai 1998. aasta kirjaga teavitas Saksamaa Liitvabariik komisjoni Schmitz-Gothat puudutavatest abimeetmetest, mida rakendati alates jaanuarist 1997 (edaspidi „18. mai 1998. aasta teavituskiri").

11 12. juuni 1998. aasta, 21. detsembri 1999. aasta ja 17. mai 2000. aasta kirjadega palus komisjon Saksa ametiasutustelt täiendavat teavet. Viimati mainitud asutused saatsid vastused 15. oktoobri 1998. aasta, 21. juuli 1999. aasta, 27. aprilli 2000. aasta, 1. detsembri 2000. aasta ja 8. jaanuari 2001. aasta kirjadega.

12 Komisjon informeeris 23. mai 2001. aasta kirjaga Saksamaa Liitvabariiki oma otsusest algatada EÜ artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus (EÜT C 211, lk 15). Selle menetluse raames uuris komisjon Schmitz-Gotha kasuks võetud meetmeid kui uut abi, mis on suuniste mõistes antud eelneva teatamiseta.

13 Selles otsuses avaldas komisjon eelkõige kahtlust asjaomase abi proportsionaalsuse suhtes seoses suuniste punkti 3.2.2 alapunktis C sätestatud tingimusega. Temale teada oleva informatsiooni põhjal leidis komisjon, et tal ei ole TSE ostmise vajadust Schmitz-Gotha ümberkorraldamise eesmärgil võimalik hinnata. Seetõttu kohustas komisjon Saksa ametiasutusi edastama talle kogu informatsiooni, mis puudutab Schmitz-Gotha osalust TSE-s ja iseäranis selle tehingu vajadust seoses äriühingu ümberkorraldamisega. Peale selle palus komisjon Saksamaa Liitvabariigil edastada tema 23. mai 2001. aasta kiri abisaajale ja rõhutas, et ta tegi oma otsuse talle teada olnud informatsiooni põhjal.

14 Komisjon sai Saksamaa Liitvabariigi märkused 10. augusti ja 14. detsembri 2001. aasta kirjadega. Seevastu ükski huvitatud pool komisjonile märkusi ei esitanud.

15 Komisjon palus 4. märtsi 2002. aasta kirjaga uuesti Saksa ametiasutustel tõendada TSE ostmise vajadust Schmitz-Gotha ümberkorraldamise eesmärgil.

16 Komisjon sai Saksamaa Liitvabariigi märkused 16. mai, 28. mai ja 3. juuli 2002. aasta kirjadega.

17 Menetluse lõpus võttis komisjon 30. oktoobril 2002 vastu otsuse 2003/194/EÜ Saksamaa poolt Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH-le antud riigiabi kohta (EÜT 2003, L 77, lk 41; edaspidi „vaidlustatud otsus"). Ta meenutas, et suuniste punkti 3.2.2. alapunkti C kohaselt nõuab proportsionaalsuse kriteerium abi piiramist ümberkorraldamiseks rangelt vajaliku miinimumiga, et vähendada selle konkurentsi moonutavat mõju. Lisaks sellele täpsustas komisjon, et abi ei tohi abisaajale anda selleks, et rahastada uusi ümberkorraldamiseks mittevajalikke investeeringuid. Antud juhul leidis komisjon, et TSE ostmist, mida rahastati saadud abiga, pidi käsitlema uue investeeringuna, mille vajadust ümberkorraldamiseks Saksa ametiasutused tõendanud ei ole. Seetõttu sedastas komisjon, et abi ei vasta suuniste kriteeriumitele ja on seega siseturuga kokkusobimatu. Samas tuleneb vaidlustatud otsusest, et TSE ostmise summast üksnes 2 200 000 Saksa marga suurune osa ei piirdunud rangelt sellega, mis oli Schmitz-Gotha ümberkorraldamiseks minimaalselt vajalik, kuna jääk summas 1 500 000 Saksa marka oli allutatud tingimustele, mille täitmine oli TSE omandamisel veel ebaselge. Seega oli vaidlustatud otsuse artikli 1 kohaselt abi ühisturuga kokkusobimatu summas 2 200 000 Saksa marka (1 120 000 eurot). Vastavalt vaidlustatud otsuse artiklile 2 oli Saksamaa Liitvabariik kohustatud nõudma Schmitz-Gothalt selle summa tagasimaksmist.

Menetlus ja poolte nõuded

18 Hageja esitas hagiavalduse Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu kantseleile 16. jaanuaril 2003.

19 Olles ettekandja-kohtuniku ära kuulanud, otsustas Esimese Astme Kohus (neljas laiendatud koda) algatada suulise menetluse.

20 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 12. jaanuari 2006. aasta kohtuistungil.

21 Esimese Astme Kohus kandis kohtuistungi protokolli, et suulise menetluse ja kohtuotsuse huvides võib TSE ärinime, mida vaidlustatud otsuses ja kohtuistungi ettekandes käsitleti konfidentsiaalsena, avalikustada.

22 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

— esimese võimalusena tühistada vaidlustatud otsus;

— teise võimalusena tühistada otsus osas, milles nõutakse liiga suure abisumma tagastamist;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

23 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

— jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

24 Hageja esitab oma hagi toetuseks kolm väidet. Esimene väide tuleneb kaalutlusveast, mis puudutab tagasinõutud abi vajalikkust vastavalt suuniste punkti 3.2.2. alapunktile C. Teine väide tuleneb võimu kuritarvitamisest vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel. Teise võimalusena esitatud kolmanda väitega toob hageja esile vea, mille komisjon tegi summa osas, mis tuleb tagastada.

Esimene väide, mis tuleneb abi vajalikkust puudutavast kaalutlusveast

Poolte argumendid

25 Hageja ei ole nõus komisjoni hinnanguga, mille kohaselt on vaidlusalune abi ühisturuga kokkusobimatu summa osas, mida kasutati TSE omandamiseks (2 200 000 Saksa marka), kuna see ei vasta suunistega kehtestatud tingimustele.

26 Esiteks leiab hageja, et osaluse omandamine TSE-s kujutas endast algusest peale ümberkorraldamiskava olulist ja selle juurde kuuluvat osa ning et komisjon oli sellest teadlik.

27 Selles osas vaidlustab hageja komisjoni kinnituse, mille kohaselt nägi ümberkorraldamiskava ette Schmitz-Gotha uuesti elujõuliseks muutmise nelja majandusaasta jooksul TSE-d omandamata, mis tähendab aga seda, et ostmine oli ümberkorraldamisele vaid kasulik, lühendades selle kestust aasta võrra. Hageja väidab, et äriühingu 2. septembri 1997. aasta äriplaan ja selle lisad, nagu näiteks „Arenguplaan — kahjum ja kasum", finantsilise juhtimise plaan, Schmitz-Gotha kinnisvara arendusplaan, mille ta esitas Saksa ametiasutustele, rajasid Schmitz-Gotha ümberkorraldamist puudutavad tulevikusihid viimase ühinemisele TSE-ga. Peale selle toonitab hageja, et eespool viidatud „Arenguplaan — kahjum ja kasum" saadeti komisjonile 18. mai 1998. aasta teavituskirja lisas. Lisaks märgib hageja, et investeerijad pidid Schmitz-Gotha ümberkorraldamist läbi viima üksnes äriplaanis sätestatud tingimuste raames, mille hulgas esines ka TSE omandamine.

28 Hageja lisab, et komisjoni seisukohas investeerijate isikuandmete teadmise kohta esineb vastuolu. Ta märgib, et oma kohtudokumentides eitab komisjon seda, et ta oli teadlik asjaolust, et J. Koch oli üks TSE omanikke, olgugi et enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist edastati talle seda isikut puudutavad üksikasjalikud andmed. Selles osas viitab hageja 18. mai 1998. aasta teavituskirjale ning kirjadele, mis saadeti komisjonile 16. mail ja 3. juulil 2002. Lisaks meenutab hageja, et ka komisjon ise väidab vaidlustatud otsuses, et J. Koch oli TSE omanik.

29 Teiseks väidab hageja, et komisjon leidis vaidlustatud otsuse 64. põhjenduses vääralt, et osaluse omandamine TSE-s ei olnud ümberkorraldamiseks vajalik. Hageja on seisukohal, et komisjon tegi ilmse kaalutlusvea, sest abi proportsionaalsuse hindamisel ei võetud arvesse olulisi fakte, mis olid komisjonile teada.

30 Hageja leiab, et ümberkorraldamise õnnestumiseks pidi Schmitz-Gotha arendama oma tooteid, et muutuda kontsernisisestest tellimustest sõltumatuks ja turul konkurentsivõimeliseks. Seega võimaldas TSE-s osaluse omandamine liita oma toodete arendamiseks vajalik oskusteave otse Schmitz-Gothasse, kuna TSE omanikud vastutavad esiteks juhtimise ja teiseks Schmitz-Gotha ehitus- ja arendusosakonna eest. Sellest tulenevalt ei ole hageja nõus komisjoni väitega, mille kohaselt oli TSE omandamise ainsaks motiiviks Schmitz-Gotha tootmiskulude vähendamine.

31 Hageja lisab, et üksnes TSE omandamine sai tagada ümberkorraldamiseks vajaliku oskusteabe integreerimist. Oma väite toetuseks viitab hageja TSE selle ettepaneku liigsele kulukusele, mis puudutas oskusteabe arendustegevuse väljastpoolt sisseostmist.

32 Viidates hagiavalduse lisas sisalduvale informatsioonile, milles on tabeli kujul esitatud Schmitz-Gotha poolt kolmandatele äriühingutele teostatud müügist tekkinud käibe kujunemine (dokument pealkirjaga „Schmitz-Gotha käibe areng"), väidab hageja, et tema käibe märkimisväärne kasv näitab autonoomse arendusteenuse otsese integreerimise, mis toimus tänu TSE omandamisele, mõju ümberkorraldamise õnnestumisele.

33 Samuti väidab hageja, et komisjonil oli temale teada olnud informatsiooni põhjal võimalik TSE-s ümberkorraldamise eesmärgil osaluse omandamise vajalikkust hinnata ja jõuda järeldusele, et abi vastab „rangelt vajaliku miinimumi" kriteeriumile suuniste punkti 3.2.2. alapunkti C tähenduses. Eelkõige tuleneb see selgelt Saksa ametiasutuste 3. juuli 2002. aasta kirjast, mille kohaselt oli tarnete osakaal Schmitz-Gotha tootmiskuludes vähenenud ja üksnes osaluse omandamine TSE-s võimaldas Schmitz-Gothal parandada seda, et tal endal puudus oskusteave.

34 Komisjon meenutab esiteks, et tal on EÜ artikli 87 lõike 3 alusel riigiabi ühisturuga kokkusobivuse uurimisel ulatuslik kaalutlusõigus. Ta on seisukohal, et hageja argumendid ei tõenda antud asjas ilmse kaalutlusvea olemasolu ja lisab, et hageja üritab komisjoni hinnangut asendada enda omaga.

35 Teiseks rõhutab komisjon, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ja nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli [88] kohaldamiseks (EÜT L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339), sätetele on tal õigus menetlus lõpetada ja võtta vastu otsus kättesaadavate tõendite põhjal, kui liikmesriik, sõltumata talle tehtud ettekirjutusest, ei esita nõutud teavet.

36 Selles osas märgib komisjon, et hageja rajab Schmitz-Gotha ümberkorraldamise õnnestumist võimaldanud TSE omandamise väidetava vajalikkuse peamiselt teabele, mis ei olnud vaidlustatud otsuse tegemisel komisjonile teada ja mida Esimese Astme Kohus ei saa seetõttu arvesse võtta.

37 Komisjon täpsustab, et vaatamata Saksamaa Liitvabariigile adresseeritud ja ametlikku uurimismenetlust algatavas otsuses sisalduvale ettekirjutusele esitada TSE omanike isikuandmeid ja asjaomase investeeringu vajalikkust puudutavat teavet ning hoolimata Saksa ametiasutustele 4. märtsil 2002 saadetud kirjast ei esitatud komisjonile enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist hagiavaldusele lisatud TSE omandamist käsitlevaid lepinguid. Samasugune on olukord ka äriühingu projekti, TSE poolt koostatud hageja oskusteabe arendusprojekti — need mõlemad on lisatud hagiavaldusele — ning hagiavalduses endas selle teema kohta sisalduvate üksikasjalike märkuste puhul. Peale selle kinnitab komisjon, et ta ei ole kunagi väitnud, et ei tea omanikku J. Kochi. Samas märgib ta, et haldusmenetluse käigus Saksa ametiasutuste poolt esitatud andmetes mainitakse J. Kochi kui TSE omanikku pigem möödaminnes. Lisaks leiab komisjon, et teiste TSE omanike isikuandmete kohta talle kunagi teavet esitatud ei ole.

38 Komisjon leiab, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel temale teadaoleva informatsiooni põhjal sai ta pelgalt hinnata TSE omandamise kasulikkust, kuid selle vaidlusaluse abiga rahastatud investeeringu vajalikkus ei olnud kuidagi tõendatud. Komisjon on seisukohal, et TSE omandamist puudutav informatsioon, mis sisaldus 18. mai 1998. aasta teavituskirjas ning kostja vastusele lisatud 10. augusti 2001. aasta, 16. mai, 28. mai ja 3. juuli 2002. aasta kirjades, ei lubanud järeldada, et nimetatud investeering kujutas endast ümberkorraldamise vajalikku osa suuniste tähenduses.

39 Samuti tõdeb komisjon, et temale teadaolev informatsioon rajas TSE omandamise peamiselt kokkuhoiule, mis saavutati vahetarnija kadumisest, ja sellele vastavast kasumimarginaalist, samas kui hagiavalduses oli see aspekt asetatud sõltuvusse kontekstist. Eeldades, et sellest informatsioonist tuleneb, et TSE omandamine võimaldas muu hulgas omandada oskusteabe uut liiki toodete arendamiseks, märgib komisjon, et seda väidet ei ole põhjendatud ega selgitatud. Komisjon väidab, et TSE omandamise vajalikkust ümberkorraldamiseks tarviliku oskusteabe saamise eesmär-

gil selgitas ja põhjendas Schmitz-Gotha süviti alles hagiavalduses. Ta toob esile, et samas kogu haldusmenetluse vältel ei täpsustanud Saksa ametiasutused selle tehingu vajalikkust, et näidata ümberkorraldusabi kõlblikkust.

40 Kolmandaks leiab komisjon, et selle investeeringu eesmärke, st tootmiskulude vähendamist ja uute toodete arendamiseks vajaliku oskusteabe omandamist, oli võimalik saavutada sõltumatult TSE omandamisest, arvestades et Schmitz-Gotha juhataja oli ka TSE juhataja ja enamusaktsionär ning et seetõttu oleks võinud nende kahe äriühingu vahel teha spetsiaalset koostööd.

Esimese Astme Kohtu hinnang

— Esialgsed märkused

41 EÜ artikli 87 lõike 3 kohaldamisel on komisjonil lai kaalutlusõigus, mille kasutamine hõlmab keerulisi majanduslikke ja sotsiaalseid hinnanguid, mida tuleb teostada ühenduse kontekstis. Selle kaalutlusõiguse rakendamise kohtulik kontroll piirdub menetlus- ja põhjendamisnormide järgimise kindlakstegemisega ning samuti faktide sisulise õigsuse ja õigusliku vea, ilmse kaalutlusvea või võimu kuritarvitamise puudumise kontrollimisega (vt Euroopa Kohtu 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-372/97: Itaalia *vs.* komisjon, EKL 2004, lk I-3679, punkt 83 ja viidatud kohtupraktika).

42 Lisaks sellele võib komisjon kehtestada endale oma kaalutlusõiguse teostamiseks õigusaktidega selliseid juhiseid nagu kõnealused suunised, arvestades, et need

peavad sisaldama juhiseid lähenemisviisi kohta, mida see institutsioon peab järgima, ja et need ei tohi kõrvale kalduda asutamislepingu sätetest (Esimese Astme Kohtu 30. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-214/95: Vlaamse Gewest *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-717, punkt 79). Sellised meetmed näitavad komisjoni soovi avaldada kriteeriumid, mis viitavad sellele, millist lähenemisviisi komisjon kavatseb järgida individuaalsete otsuste tegemisel konkreetses valdkonnas (Esimese Astme Kohtu 7. juuni 2001. aasta otsus kohtuasjas T-187/99: Agrana Zucker und Stärke *vs.* komisjon, EKL 2001, lk II-1587, punkt 56).

43 Et raskustes äriühingu ümberkorraldamiseks mõeldud abi käsitlevat projekti saaks pidada EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c kohaselt ühisturuga kokkusobivaks, peab sellele olema lisatud ümberkorraldamiskava, mis on mõeldud äriühingu tegevuse vähendamiseks või ümberkorraldamiseks (Euroopa Kohtu 14. septembri 1994. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-278/92–C-280/92: Hispaania *vs.* komisjon, EKL 1994, lk I-4103, punkt 67 ja 22. märtsi 2001. aasta otsus kohtuasjas C-17/99: Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 2001, lk I-2481, punkt 45).

44 Suuniste punkt 3.2.2, mis selle nõude sätestab, märgib eelkõige, et ümberkorraldamiskava peab vastama kolmele sisulisele tingimusele. Esiteks on kohustuslik, et see võimaldaks abisaajal äriühingul mõistliku tähtaja jooksul ja realistlike eelduste kohaselt oma elujõulisuse taastada (punkti 3.2.2 alapunkt A), teiseks peab see välistama lubamatud konkurentsimoonutused (punkti 3.2.2 alapunkt B) ning kolmandaks peavad ümberkorraldamise kulud ja tulud olema proportsionaalsed (punkti 3.2.2 alapunkt C).

45 Kuna need tingimused on kumulatiivsed, siis peab komisjon tunnistama ümberkorraldamise abiprojekti kokkusobimatuks, kui kasvõi üks neist tingimustest on täitmata (Esimese Astme Kohtu 15. juuni 2005. aasta otsus kohtuasjas T-171/02: Regione autonoma della Sardegna *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-2123, punkt 128; vt selle kohta samuti eespool viidatud kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* komisjon, punktid 49 ja 50).

46 Antud asjas võeti vaidlustatud otsus vastu suuniste ja täpsemalt suuniste punkti 3.2.2 alapunkti C alusel.

47 Sellest sättest tuleneb, et asjaomane abi peab olema rangelt vajalik abisaaja elujõulisuse taastamiseks, st et see ei pea mitte üksnes vastama asjaomase äriühingu ümberkorraldamise eesmärgile, vaid peab olema selle eesmärgiga ka proportsionaalne ehk teisisõnu, neid abisummasid, mis ületavad abisaaja elujõu taastamiseks rangelt vajaliku, ei saa põhimõtteliselt lugeda suuniste alusel abikõlblikeks.

48 Lisaks sellele on vajalik meenutada, et asjaomane liikmesriik peab komisjoniga tehtava koostöökohustuse täitmiseks esitama kogu teabe, mis võimaldab sel institutsioonil kontrollida, kas erandit lubavad tingimused, millest lähtudes ta abisaamist taotleb, on täidetud (vt eespool viidatud kohtuotsus Regione autonoma della Sardegna *vs.* komisjon, punkt 129 ja viidatud kohtupraktika).

49 Just nende kaalutluste valguses tulebki vaidlustatud otsust osas, milles see hageja väidete kohaselt sisaldab ilmset kaalutlusviga, uurida.

— Hageja väidetav ilmne kaalutlusviga

50 Vaidlustatud otsuse 62.–64. põhjenduses tõi komisjon välja järgmist:

„(62) [...] [Schmitz-Gotha] üks investoreid J. Koch oli ka TSE asutaja ja juhtiv omanik ning nende kahe äriühingu tulevane juhataja. Komisjon meenutab, et

vaatamata ettekirjutusele esitada informatsiooni ei esitanud Saksamaa ei müügilepingut ega ka täpsemat kirjalikku teavet TSE varasema kapitali kohta. Sel põhjusel, võttes arvesse teisi asjaolusid ja suuliselt esitatud teavet, ei saa komisjon välistada, et enne ostmist kuulus märkimisväärne osa TSE kapitalist otseselt või kaudselt J. Kochile või tema perekonnale. Saksamaa on avaldanud, et Schmitz-Gotha ei olnud võimeline tootma neid osi, mida ta ostis TSE-st, ning samuti ei olnud ta suuteline parandama tunduvalt müügitingimusi, ja et ostmise peamine eesmärk oli seega tootmiskulude vähendamine. Komisjon ei saa välistada võimalust, et TSE ostmisel maksti tegelikkuses märkimisväärne summa, mida oleks pidanud kasutama ümberkorraldamise rahastamiseks, ühele uutest investoritest. Igal juhul ei olnud TSE ostmine vajalik, et tagada TSE-ga head koostööd. Kuna J. Koch oli TSE asutaja ja juhtiv omanik, saades hiljem Schmitz-Gotha juhatajaks, tundub vähetõenäoline, et TSE-ga ei olnud soodsamates müügitingimustes võimalik kokku leppida. Peale selle peaks üks konkurentsivõimeline äriühing olema põhimõtteliselt suuteline rahastama oma tarneid turuhinnaga, ilma et ta sellest rahalistesse raskustesse satuks.

(63) Saksamaa poolt esitatud andmetest nähtub, et TSE ostmine oli äriühingule kasulik investeering, sest see võimaldas olulisel määral vähendada kulusid, mis omakorda aitas kaasa ümberkorraldamise kestuse lühenemisele. Samas ei pruugi see tähendada seda, et investeering oli ümberkorraldamise teostamiseks vajalik. Põhimõtteliselt, kui äriühing saab enda ümberkorraldamise rahastamiseks abi, ei ole kõik investeeringud, mis tõstavad tema jõudlust, lubatavad, kuna nende tõttu väheneb samaaegselt alati ka abisaaja võime rahastada ümberkorraldamist iseenda ressurssidest. Üksnes siis, kui investeeringu puudumine ohustab kogu ümberkorraldamise õnnestumist või pidurdab seda põhjendamatult, võib seda investeeringut pidada ümberkorraldamise jaoks vajalikuks, sest abi eesmärk piirdub äriühingu elujõulisuse taastamisega mõistliku aja jooksul. Iga investeering, mis ületab seda, mis on vajalik elujõulisuse taastamiseks mõistliku aja jooksul, kulutab vältimatult rahalisi vahendeid, mida oleks tulnud kasutada ümberkorraldamisega seoses tegelikult tekkinud kulude katteks ja mis oleks seega vähendanud ümberkorraldamiseks vajaliku abi summat. Sellest järeldub, et ümberkorraldamiseks mittevajalikest

investeeringutest tuleneb abi intensiivsus, mis ületab selle, mis on ümberkorraldamise lubamiseks vastavalt proportsionaalsuse kriteeriumile rangelt vajalik miinimum.

(64) Tarnekulude vähendamine ei saa iseenesest põhjendada TSE ostmise vajalikkust ümberkorraldamiseks. Peale selle leiab komisjon, et Saksamaa ei viidanud kordagi sellele, et ostmata jätmine oleks ümberkorraldamise õnnestumist ohustanud või seda põhjendamatult pidurdanud. Isegi, kui jätta arvestamata TSE ostmine, nägi algne plaan ette positiivse ärilise resultaadi saavutamise nelja majandusaasta jooksul. Kõige viimaste andmete kohaselt lühenes see periood tänu ostmisele ühe aasta võrra. Samas ei saa nelja aasta pikkust perioodi ümberkorraldamise eesmärgil rentaabluse künnise saavutamiseks pidada ebamõistlikuks. Vastupidi, algne plaan nägi elujõulisuse taastamiseks ette suhteliselt lühikese aja. Peab märkima, et ka TSE ostmiseta oleks saanud ümberkorraldamise mõistliku aja jooksul edukalt lõpule viia ja et see omandamine ei olnud seega ümberkorraldamise õnnestumiseks vajalik. Seetõttu leiab komisjon, et TSE ostmine ei olnud plaani eesmärkide saavutamiseks vältimatu, vaid et selleks kasutatud ressursiga oleks pidanud rahastama ümberkujundamist, et vähendada selleks vaja mineva abi summat."

51 Oma esimese väite toetuseks väidab hageja sisuliselt esiteks, et vaidlustatud otsus põhineb vääral faktilisel eeldusel, mille kohaselt võimaldas TSE ostmine ümberkorraldamise kestust pelgalt ühe aasta võrra lühendada. Oma väite kinnitamiseks esitab hageja äriplaani ja selle lisad, nende hulgas eelkõige „Arenguplaan — kahjum ja kasum", finantsilise juhtimise plaan, Schmitz-Gotha kinnisvara arendusplaan, mis esitati Saksa ametiasutustele ja mis on toodud hagiavalduse lisas. Peale selle toob hageja välja komisjoni nende väidete vastuolulisuse, mis puudutavad talle TSE aktsionäride isikuandmete kohta teada olnud informatsiooni. Oma seisukohtade toetuseks viitab hageja 18. mai 1998. aasta teavituskirjale ja komisjonile 16. mail ja 3. juulil 2002 saadetud kirjadele, mis on lisatud poolte kohtudokumentidele.

52 Seda argumenti ei saa pidada põhjendatuks.

53 Alustuseks tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmise hetkel ei olnud komisjonil äriplaani, millele hageja tugineb, välja arvatud „Arenguplaan — kahjum ja kasum", mis oli lisatud 18. mai 1998. aasta teavituskirjale.

54 Peab meenutama, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb ühenduse õigusakti seaduslikkust hinnata akti vastuvõtmise ajal olemasolevate faktiliste ja õiguslike asjaolude alusel ning et komisjoni järeldusi peab hindama vaid nende asjaolude alusel, mis olid komisjonile teada nende rakendamise ajal (Euroopa Kohtu 10. juuli 1986. aasta otsus kohtuasjas 234/84: Belgia *vs.* komisjon, EKL 1986, lk I-2263, punkt 16; Esimese Astme Kohtu 25. juuni 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-371/94 ja T-394/94: British Airways jt *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-2405, punkt 81; 6. oktoobri 1999. aasta otsus kohtuasjas T-123/97: Salomon *vs.* komisjon, EKL 1999, lk II-2925, punkt 48 ja 14. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas T-126/99: Graphischer Maschinenbau *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-2427, punkt 33). Järelikult ei saa hageja vaidlustatud otsuse seaduslikkuse vaidlustamiseks tugineda tõenditele, millest komisjon haldusmenetluse käigus teadlik ei olnud (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, punkt 31). Sama kehtib ka siis, kui, nagu antud juhul, hageja ei osalenud haldusmenetluses, kuigi selle menetluse raames märgiti teda nimeliselt kui asjaomase abi saajat ja kuigi komisjon palus Saksa ametiasutustel ja võimalikel huvitatud isikutel esitada tõendeid TSE ostmise vajalikkuse kohta (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 11. mai 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-111/01 ja T-133/01: Saxonia Edelmetalle *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-1579, punktid 67–70). Kui komisjon on kord juba huvitatud isikutele andnud võimaluse esitada omapoolseid märkusi, ei saa talle ette heita seda, et ta ei arvestanud võimalike faktiliste asjaoludega, mida talle oleks haldusmenetluse käigus võidud esitada — kuid mida ei esitatud —, sest komisjonil ei ole kohustust uurida omal algatusel ja ettenägelikkuse alusel, millised on asjaolud, mida talle oleks võidud esitada (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 14. jaanuari 2004. aasta otsus kohtuasjas T-109/01: Fleuren Compost *vs.* komisjon, EKL 2004, lk II-127, punktid 48 ja 49). Seega ei saa hageja oma etteheite toetuseks tugineda äriplaanile, mis on lisatud hagiavaldusele.

55 Võttes arvesse esitatud selgitust, tuleb märkida, et TSE-d mainiti 18. mai 1998. aasta teavituskirjas kahel korral, kusjuures need märked olid ümberkorraldamise tehingu kontekstis selgelt kõrvalised ning ei viidanud sellele, et TSE ostmist rahastatakse teavitatud abimeetmetega. Mainitud oli see, et J. Koch oli TSE juhataja ja asutaja. Peale selle täpsustas selle dokumendi Schmitz-Gotha tootmist käsitlev peatükk, et „[l]isaks korraldatakse sõidukite tootmist iseäranis ratsionaalsel meetodil tänu tarnija TSE omandamisele ja [sõidukite] tootmis- ning kokkupanemisüksuste eraldamisele" ja et „[u]ue äriühingu omanikud toovad kaasa oskusteabe tootmise ja *re-engineering*'u valdkonnas". Kohtuistungil selle kohta küsimustele vastates ei osanud hageja selgitada, vaatamata tema argumendile, mis tulenes TSE omandamise vajalikkusest Schmitz-Gotha ümberkorraldamiseks, miks esinesid 18. mai 1998. aasta teavituskirjas ainult need kaks kõrvalist märget. Lisaks tuleneb nimetatud kirja enda sõnastusest, mis on taasesitatud menetlust algatavas otsuses, et Schmitz-Gotha ümberkorraldamine, mida alustati 1997. aastal, pidi lõpule jõudma 2000. aasta jooksul. Esimese Astme Kohus leiab, nagu komisjongi vaidlustatud otsuses, et see teave on esitatud täiesti sõltumatuna TSE ostmisest Schmitz-Gotha poolt.

56 Hageja etteheite osas, mis puudutab komisjoni väidetavat vastuolulist positsiooni J. Kochi isiku tundmise suhtes, tuleb tõdeda, et nii nagu seda vaidlustatud otsuse 62. põhjenduses märgiti, oli komisjon teadlik J. Kochi ja TSE vahelistest isiklikest sidemetest. Samas vastab tõele, et oma kohtudokumentides täpsustas komisjon, kui suures ulatuses ta on nimetatud sidemetest teadlik. Vaatamata sellele ja igal juhul ei saa need kohtuistungil esitatud märkused selles küsimuses mõjutada vaidlustatud otsuse sisu ja seaduslikkust. Järelikult on hageja sellesisuline kriitika põhjendamatu.

57 Teiseks, tuginedes hagiavaldusele lisatud mitmetele dokumentidele, täpsemalt kahele 9. oktoobri 1997. aasta lepingule, äriplaanile, 18. mai 1998. aasta teavituskirjale, dokumendile pealkirjaga „Schmitz-Gotha käibe areng", TSE projektile, mis puudutas oskusteabe arendustegevuse väljastpoolt sisseostmist, ning kirjadele, mis lisati kostja vastusele ja mille Saksamaa Liitvabariik saatis komisjonile

10. augustil 2001, 16. mail, 28. mail ja 3. juulil 2002, väidab hageja sisuliselt seda, et TSE omandamine, mida rahastati vaidlusaluse abiga, vastas „rangelt vajaliku miinimumi" kriteeriumile, kuna viimase integreerimine Schmitz-Gothasse oli vältimatu, et võimaldada tal arendada oma tooteid ja kujuneda selle tulemusel sõltumatuks ning turul konkurentsivõimeliseks. Hageja väidab, et komisjon piirdus oma hinnangus mõju kaalumisega üksnes TSE Schmitz-Gotha poolse omandamise kulude vähendamise valguses, jättes täielikult arvestamata oskusteabe integreerimise, mida sai hageja arvates teostada üksnes selle äriühingu omandamise teel.

58 Ka see argument ei ole põhjendatud.

59 Esiteks, nii nagu on leitud eespool punktis 54 äriplaani osas, mida Esimese Astme Kohus ei saa tulenevalt asjaolust, et see esitati esimest korda kohtuistungil, arvesse võtta, et uurida vaidlustatud otsuse seaduslikkust, ei saa arvesse võtta kahte 9. oktoobri 1997. aasta lepingut ega TSE projekti, mis puudutas oskusteabe arendustegevuse väljastpoolt sisseostmist, kuna on selge, et neid tõendeid komisjonile enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist ei esitatud.

60 Sellest järeldub, et väidet, mis tuleneb komisjoni ilmsest kaalutlusveast vaidlustatud otsuse 62.–64. põhjenduses, peab uurima üksneid neid dokumente arvesse võttes, mis olid komisjonile vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel kättesaadavad, st 18. mai 1998. aasta teavituskiri (sealhulgas sellele lisatud Schmitz-Gotha „Arenguplaan — kahjum ja kasum"), dokument pealkirjaga „Schmitz-Gotha käibe areng" ning kirjad, mille Saksamaa Liitvabariik saatis komisjonile 10. augustil 2001 ning 16. mail, 28. mail ja 3. juulil 2002.

61 Järgmiseks tuleb nende dokumentide osas meenutada, et 18. mai 1998. aasta teavituskirjas märkis Saksamaa Liitvabariik esiteks, et sõidukite tootmist korraldati Schmitz-Gothas iseäranis ratsionaalselt tänu tarnija TSE omandamisele ja sõidukite tootmis- ning kokkupanemisüksuste eraldamisele, ja teiseks, et uue äriühingu omanikud tõid kaasa oskusteabe tootmise ja *re-engineering*'u valdkonnas.

62 10. augusti 2001. aasta kirjas esitasid Saksa ametiasutused kaks TSE ostmise tagajärge. Esiteks märkisid nad, et see ostmine võimaldas „vähendada tootmiskulusid tänu vahetarnija kadumisele ja vastavale kasumimarginaalile". Teiseks kinnitasid nad, et see ostmine tõi kaasa „tehnilise oskusteabe omandamise [...], mis [võimaldas] tootmise korrektselt nii-öelda siduda tehnilise arenguvõimega, et saavutada konkurentsivõime".

63 Lisaks rõhutasid Saksamaa ametiasutused 16. mai 2002. aasta kirjas TSE ostmise huvi osas, et „Schmitz-Gotha jaoks tähendas TSE omandamine [...] eelkõige märkimisväärset huvi kulude suhtes". Peale selle kinnitasid nad oskusteabe osas veelkord: „Schmitz-Gothal ei olnud TSE poolt osade valmistamises välja töötatud tehnoloogiat mingil muul moel võimalik omandada. Osade ettevõttesisese arendamise ja äriühingu enda tootmise jaoks valmistamise kulud oleks olnud liiga suured nii rahaliselt kui ka ajaliselt, et säilitada Schmitz-Gotha rentaablust, eriti seetõttu, et tal puudus selles valdkonnas pea igasugune oskusteave".

64 Ka 28. mai 2002. aasta kirjas väitis Saksamaa Liitvabariik, et TSE ostmise vajalikkus põhines esiteks vajadusel saada kõrge tehnoloogilise ja kvalitatiivse tasemega autoosi, mida „Schmitz-Gothal ei olnud võimalik [...] osta piisavas koguses, et saada soodsaid hinnatingimusi, mis on olulised kulude vähendamisel, mis võimaldab

kohaldada konkurentsivõimelisemat hinnakujundust", ja teiseks asjaolul, et „Schmitz-Gothal ei olnud TSE poolt osade valmistamises välja töötatud tehnoloogiat mingil muul moel võimalik omandada".

65 3. juuli 2002. aasta kirjas, millele hageja veelkord kohtuistungil viitas, täiendas Saksamaa Liitvabariik eespool esitatud teavet. Nii täpsustas ta, et tänu osaluse omandamisele TSE-s vähenes tarnete osa Schmitz-Gotha tootmiskuludes, et ost tähendas võimalikku kokkuhoidu perioodil 1998–2002 kogusummas natuke vähem kui 5 000 000 Saksa marka ja et Schmitz-Gotha oli saavutanud rentaabluse aasta aega enne ümberkorraldamise kavandatud lõppu. Saksa ametiasutused leidsid eelkõige, et TSE omandamine oli hageja tarnekulude vähendamiseks vältimatu, et üksnes osaluse omandamine TSE-s võimaldas Schmitz-Gothal parandada oskusteabe puudumist ja et Schmitz-Gotha ei asunud sellisel positsioonil, mis oleks tal võimaldanud kaubelda allahindlusi sellises ulatuses, nagu seda võimaldati teistele ettevõtjatele.

66 Hagiavaldusele lisatud dokument pealkirjaga „Schmitz-Gotha käibe areng" toob tabeli kujul välja Schmitz-Gotha käibe, mis tekkis müügist kolmandatele ettevõtjatele aastatel 1997–2000.

67 Kõikidest eespool viidatud kirjadest tuleneb, et Saksamaa ametiasutused rõhutasid esiteks tootmiskulude kokkuhoidu, mida TSE omandamine Schmitz-Gotha jaoks endaga kaasa tooks, kõrvaldades vahetarnija, ja kinnitasid teiseks, et see tehing tõi hagejale vajaliku oskusteabe, et arendada oma tooteid.

68 Esimese selgituse osas leiab Esimese Astme Kohus, nagu ka komisjon seda õigesti märkis, et selline kulude kokkuhoid ei tõenda, et Schmitz-Gotha ümberkorralda-

mine ei oleks TSE-d omandamata algselt ettenähtud tähtaja jooksul õnnestunud, st riigi ressurssidele vähem kulukate investeeringutega. Eespool viidatud 3. juuli 2002. aasta kirjas rõhutatud asjaolu, millele hageja tugineb ja mille kohaselt sai Schmitz-Gotha selliselt kokku hoida aastatel 1998–2002, st pärast vaidlusaluse abi maksmist, ei kujuta endast tõendit, mis kinnitaks, et TSE ostmine hageja poolt oli Schmitz-Gotha ümberkorraldamisel rangelt vajalik ning et seda tehingut võis riigiabiga rahastada.

69 TSE oskusteabe hageja tegevusse integreerimise osas nähtub eespool viidatud kirjadest, et Saksa ametiasutused üksnes kinnitasid TSE ostmise vajalikkust, jättes selgitamata, miks oli TSE omandamine sellise eesmärgi saavutamiseks rangelt vajalik vastavalt suuniste punkti 3.2.2 alapunktile C. Saksa ametiasutused ei ole selgitanud, miks oli Schmitz-Gotha autoosade arendamiseks vajaliku oskusteabe omandamiseks riiklike vahendite kasutamise mõttes majanduslikult kõige tõhusam vahend kogu TSE omandamise rahastamine.

70 Vastab tõele, nagu seda väidab hageja, et vaidlustatud otsuse põhjendustes analüüsib komisjon põgusalt Saksa ametiasutuste argumenti, mille kohaselt oli TSE omandamine vajalik selleks, et võimaldada Schmitz-Gothal saada autoosade arendamist puudutavat oskusteavet.

71 Vaatamata sellele, jättes arvestamata, et see küsimus ei kuulu väidetava ilmse kaalutlusvea analüüsi juurde, vaid hoopis ebapiisavate põhjenduste juurde, tuleb meenutada, et vaidlustatud otsuse 62. põhjenduses märkis komisjon, et TSE ostmine

ei olnud mingil juhul vajalik, et tagada selle ettevõtjaga head koostööd, sest J. Koch kui Schmitz-Gotha ja TSE ühine juhataja ning TSE enamusaktsionär oleks võinud TSE ostmisel jõuda kokkuleppele soodsamates tingimustes.

72 Peale selle ei saa nõustuda hageja väitega, mille kohaselt ei olnud tal võimalik saada vajalikku oskusteavet väljastpoolt sisseostetava teenusena seetõttu, et sellised teenused on liiga kallid, mida näitas ka hagiavaldusele lisatud TSE 17. augusti 1997. aasta projekt, mis puudutas oskusteabe arendustegevuse väljastpoolt sisseostmist.

73 Peab meenutama, et vaidlustatud otsuse seaduslikkuse kontrollimisel ei saa Esimese Astme Kohus võtta arvesse tõendit, mis asub selles lisas (vt eespool punkt 59). Isegi kui eeldada, et seda dokumenti võib arvesse võtta, ei ole see iseenesest piisav tõendamaks, et kogu TSE omandamine oli rangelt vajalik, et võimaldada hagejal saada oskusteavet, mis oli vajalik ümberkorraldamiseks suuniste punkti 3.2.2 alapunkti C tähenduses.

74 Lõpuks, mis puudutab samuti hagiavaldusele lisatud dokumenti pealkirjaga „Schmitz-Gotha käibe areng", siis olgugi, et selles on märgitud, et perioodil 1997/2000 kasvas käive märkimisväärselt, ei tõenda see siiski iseenesest seost selle kasvu ja TSE omandamise vahel ega *a fortiori* TSE ostmise vajadust hageja ümberkorraldamisel suuniste punkti 3.2.2 alapunkti C tähenduses. Sellest tuleneb, et jättes selle dokumendi vaidlustatud otsuses isegi analüüsimata, ei teinud komisjon ilmset kaalutlusviga.

75 Täiendavalt märgib Esimese Astme Kohus, et üheski eespool viidatud dokumendis, mis olid vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel kättesaadavad, ei kirjeldanud Saksa ametiasutused kordagi täpselt selle oskusteabe olemust, millest Schmitz-Gotha tänu TSE omandamisele kasu sai.

76 Sellest tuleneb, et lähtuvalt informatsioonist, mis oli komisjonile vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel teada, ei ole hageja suutnud tõendada, et see otsus sisaldas ilmset kaalutlusviga osas, milles leiti, et Saksa ametiasutused ei esitanud tõendeid TSE ostmise vajalikkuse kohta Schmitz-Gotha ümberkorraldamiseks suuniste punkti 3.2.2 alapunkti C tähenduses.

77 Järelikult tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, mis tuleneb võimu kuritarvitamisest

Poolte argumendid

78 Hageja väidab sisuliselt seda, et vaidlustaud otsusega kuritarvitati võimu osas, milles komisjon tugines otsuse tegemisel subjektiivsetele kaalutlustele.

79 Täpsemalt leiab hageja, et vaidlustatud otsus võeti vastu eesmärgiga karistada isikliku kasu saamise eesmärgil käitunud J. Kochi väidetavat rikastumist, mis toimus seeläbi, et J. Koch kasutas riiklikke vahendeid, et osta talle juba niigi kuuluvat äriühingut. Hageja leiab, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel ei arvestanud komisjon faktiliste asjaoludega, mis puudutasid TSE ostmise vajalikkust Schmitz-Gotha ümberkorraldamise õnnestumise eesmärgil.

80 Komisjon leiab, et see väide ei ole põhjendatud.

Esimese Astme Kohtu hinnang

81 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale võib otsusega kaasneda võimu kuritarvitamine üksnes siis, kui objektiivsete, asjakohaste ja ühtsete asjaolude alusel ilmneb, et otsuse vastuvõtmise ainsaks või vähemalt määravaks põhjuseks on väidetutest erinevad taotletavad eesmärgid (Esimese Astme Kohtu 23. oktoobri 1990. aasta otsus kohtuasjas T-46/89: Pitrone *vs.* komisjon, EKL 1990, lk II-577, punkt 71 ja 6. märtsi 2002. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-92/00 ja T-103/00: Diputación Foral de Álava jt *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-1385, punkt 84).

82 Tuleb märkida, et hageja ei ole oma väite toetuseks esitanud ühtegi objektiivset tõendit, mis võimaldaks järeldada, et komisjoni tõeline eesmärk vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel oli karistada Schmitz-Gotha juhataja väidetavat rikastumist.

83 Mööndavasti tõstis komisjon vaidlustatud otsuse 62. põhjenduses esile asjaomase tehingu eripära, leides sisuliselt seda, et J. Koch kui hageja aktsionär ja ainuke

juhataja müüs talle äriühingu, mille juhataja ta oli ja mis talle juba kuulus ning et ta lasi ostuhinna tasuda Saksamaa Liitvabariigil vaidlusalust abi kasutades.

84 Samas, nagu on välja toodud hageja esimese väite uurimise raames eespool, tuleneb vaidlustatud otsuse 63. ja 64. põhjendusest üheselt, et komisjon tugines objektiivsetele tõenditele, kui sedastas, et suuniste punkti 3.2.2 alapunktis C ettenähtud tingimused ei olnud antud juhul täidetud.

85 Järelikult tuleb hageja esitatud teine väide tagasi lükata.

Kolmas väide, mis on esitatud teise võimalusena ja mis tuleneb komisjoni eksimusest osas, mis puudutab tagastamisele kuuluvat abisummat

Poolte argumendid

86 Hageja leiab, et isegi, kui Esimese Astme Kohus peaks lugema TSE ostmise ühisturuga kokkusobimatuks, saab tagastamist nõuda üksnes 1 500 000 Saksa marga suuruses summas. Hageja toob välja, et osa ostusummast, mis ulatub kuni 700 000 Saksa margani, ei ole riigiabi käsitlevate eeskirjadega vastuolus, kuna puudus oht kahjumi tekkeks. Hageja leiab, et tegemist on eelkõige Schmitz-Gotha likviidsete vahenditega nagu kapital, vabad kasumieraldised ja kogunenud aastane ülejääk, mis olid tema kasutuses ja mida ta oleks saanud koheselt kasutada.

87 Komisjon palub hageja nõuded rahuldamata jätta.

Esimese Astme Kohtu hinnang

88 Nii, nagu eelnevalt juba märgiti, põhineb vaidlusaluse abi vastavuse hindamine sellel, kas see abi võib asjaomase äriühingu ümberkorraldamisel vajalikuks osutuda. Vastupidiselt hageja väidetule ei puuduta asjaomase investeeringuga kaasnev risk antud juhul seda küsimust. Järelikult ei ole asjaolu, et vaidlusaluse abiga rahastati riskivabaks osutunud investeeringut, antud juhul asjakohane.

89 Muu hulgas peab meenutama, et suuniste punkti 3.2.2 alapunkt C sätestab: „[k]onkurentsimoonutuste piiramiseks tuleb vältida seda, et abi antaks vormis, mille tagajärjel on äriühingul üleliigseid rahalisi ressursse, mida ta saaks kasutada agressiivseks turgu moonutavaks tegevuseks, millel puudub seos ümberkorraldamisega". Käesoleva kohtuasja oludes tooks igasugune kokkusobimatu abi osaline tagasinõudmine endaga kaasa ohu, et Schmitz-Gothal tekib ülemääraseid rahalisi ressursse suuniste punkti 3.2.2 tähenduses. Järelikult nõudis komisjon vaidlustatud otsuse artiklis 2 õigesti, et tagastada tuleb 2 200 000 Saksa marka.

90 Järelikult tuleb kolmas väide tagasi lükata ja hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

91 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele hageja kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja hagejalt.

Legal Lindh Mengozzi

Wiszniewska-Białecka Vadapalas

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 6. aprillil 2006 Luxembourgis.

Kohtusekretär — Koja esimees

E. Coulon — H. Legal